

Posudek diplomové práce

Veronika **Miczanová**, Pan Oldřich III. z Hradce. Portrét českého šlechtice z doby vlády Jana Lucemburského, Ústav českých dějin FF UK, Praha 2018, 92 stran + přílohy

Pánům z Hradce ve středověku se Veronika Miczanová věnuje již poměrně dlouho a z jejich historie si vybrala i námět své diplomové práce. Soustředila se na Oldřicha III. z Hradce, jehož životní dráha se překrývá s vládou Jana Lucemburského, ale který není v pramenech příliš frekventovanou osobou, a dosud se nedočkal monografického zpracování. Opřela se o stávající literaturu i o zachované, poměrně nečetné prameny. Kromě sledování Oldřichovy životní poutě si autorka klade tři otázky: proč pan Oldřich III. nefiguruje v žádném z významných úřadů Janova královského dvora, jaký výsledek měla jím organizovaná křížová výprava proti valdenským a jaký smysl mělo vymalování svatojiřské legendy v jedné z komnat starého paláce.

V první kapitole své práce diplomantka podala podrobně zpracovaný přehled dosavadního bádání, především regionálního, i s charakteristikou autorů jednotlivých studií. U pramenů jsem postrádala přesnější údaje k použitým originálům písemností, některé nepřesnosti se objevily i v citacích vydaných pramenů: např. trochu zmatená je pozn. 70, v níž autorka patrně omylem spojila údaje ke dvěma odlišným svazkům MVB, chybí též odkaz na edici připomínané kroniky Jana z Viktringu.

Druhá kapitola je věnována Oldřichovi III. z Hradce, jeho předchůdcům i dědicům. Kapitola se tak rozpadá do drobných podkapitol týkajících se jednotlivých příslušníků rodu a poněkud heslovitě vyznívaní i podkapitoly věnované hlavnímu protagonistovi práce, Oldřichovi III. Nicméně i z torzálně zachovaných pramenů i mladších zmínek o něm dokázala autorka sestavit základní informace o jeho životě, majetku, výstavbě sídla i potomcích. Vzhledem k předem deklarované otázce po Oldřichově podílu na vládě v zemi, jsou trochu nepřesvědčivé informace v podkapitole 2.4. *Cesty s českým králem* (s. 35 an.). Na jedné straně autorka konstatuje, že se Oldřich účastnil zahraničních výprav Jana Lucemburského, vzápětí však tvrdí, že takových doložitelných cest je málo a rozhodně k nim nepatřily Janovy velké výpravy (křížové tažení na Litvu); zajímavé je, že se Oldřich zřejmě zúčastnil několika válečných výprav.

Bez ocenění by neměla zůstat podkapitola, v níž autorka probírá Oldřichovy církevní donace (není zcela jasné, co je myšleno kněžskou odúmrťí), které by si zasloužily možná větší

pozornosti i ve vztahu k následujícím kapitolám, v nichž jsou probírány Oldřichovy aktivity vázící se k jeho vyhraněnému křesťansko-rytířskému myšlenkovému obzoru. Což se týká jak pořízení výmalby legendy o výsostně křesťanském rytíři sv. Jiřím, doplněné erby rodinných příslušníků a příbuzných. Jestliže spolu s autorkou připustíme, že zvolené téma se nemusí týkat druhé křížové výpravy krále Jana na Litvu (1337), mezi jejímiž účastníky Oldřich nebyl, pak je možné připustit, že si ostruhy „křesťana-rytíře“ Oldřich snažil vydobýt jako iniciátor (navíc s papežským souhlasem) a realizátor výpravy proti valdenským, kteří žili na jeho panství. Zdá se, že celá akce jakoby se netýkala krále. Úvahy diplomantky nad důsledky pronásledování valdenských jsou sice poněkud zkratkovité, ale obsahují základní momenty události a nepřímě se dotýkají i problému „neexistenci“ valdenských na našem území po polovině 14. století, včetně husitského hnutí.

Je škoda, že poměrně rozsáhlý závěr diplomantka koncipovala více jako popis postupu práce, než jako jasnější shrnutí výsledků bádání.

Poznámky jsou poněkud nejednotné, či nestandardní. Např. pozn. 211: listina z 23. 1. 1364 v Telči, chybí slůvko vydaná (? údaj o inventárním čísle a signatuře). V přehledu pramenů a literatury je např. neúplná citace studie Pavla Soukupa, *Inkvizitoři v Čechách*, v níž chybí název publikace, v níž článek vyšel /in: *Inkwizycja papieżska w Europie Środkowowschodniej*, ed. Paweł Kras (= *Studia i źródła Dominikańskiego Instytutu Historycznego w Krakowie* 7), Kraków 2010, s. 147-172/; k tématu výmalby legendy o sv. Jiří by bylo možné přidat studii: Georg M. ECHNER OSB, *Zur Ikonografie der Georgszyklus in Schloß Neuhaus/ Jindřichův Hradec (Südböhmen)*, in: *Sankt Georg und sein Bilderzyklus in Neuhaus/ Böhmen (Jindřichův Hradec)*, ed. Ewald Volgger, Marburg 2002 (= *Quellen und Studien zur Geschichte des Deutschen Ordens, Bd. 57*), s. 48–68. Podivný je oddíl *Periodika*; zbytečně a nesystematicky uváděná ISBN.

Celkově však lze konstatovat, že autorka zvolené téma zpracovala se zájmem a snahou o hlubší pohled na dosud víceméně opomíjenou osobnost Oldřicha III. z Hradce a jeho nepochybně pozoruhodné aktivity. Práce splňuje kritéria diplomové práce, navrhuji ji proto k obhajobě, ale vzhledem k určité nevyrovnanosti a nepřesvědčivosti některých pasáží ji zatím hodnotím jako dobrou.

28. srpna 2018

prof. PhDr. Lenka Bobková, CSc.
vedoucí diplomové práce